

06.09.2022

Asia/3

§ 124

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunkiympäristön toimialalle talonrakennushankkeiden ohjelmista vuosiksi 2023–2032

HEL 2022-009917 T 10 06 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Ohjelmat toteutusaikatauluineen eivät vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelustrategioita, palvelutuotannon tarpeita ja peruspalvelun tuottamisen kannalta hankkeiden kiireellisyysjärjestystä.

Laadituista ohjelmista puuttuu kokonaan kaksi seuraavan kymmenen vuoden keskeistä hanketarvetta Stoaan laajennus ja Pasilan nuorisotila, jotka liittyvät kaupunginosien tulevaan kehitykseen ja siten pitäisi lisätä ohjelmiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemys on, että ohjelmaan lisätyn Soutustadionin perusparannushankkeen sijaan tulisi arvorakennukselle löytää uusi omistaja myyntiprosessin tai kiinteistöprosessin kautta. Rakennus ei kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelutuotannon kannalta ole tarpeellinen, eikä siihen liity pitkän tähtäimen palvelutilatarpeita.

Kruunuvuorenrannan merellinen tukikohta on merellisen strategian toteuttamisohjelman lisäksi hankkeiden priorisoinnissa korkealle asetetun asuntotuotantotavoitteen toteuttamista edistävä hanke. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että nykyisten tukikohtien alueet on suunniteltu käytettäväksi asuntorakentamiseen ja tarvittavat väistötilat sekä vaadittavat väliaikaissijainnit tulevat kaupungille kalliiksi. Merellisen tukikohdan hanketta on aikaistettava, koska nykyisistä tukikohdista ei ole mahdollista luopua ennen uuden rakentamista.

Ohjelmien valmistelun yhteydessä useita kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tilahankkeiden toteutusaikatauluja on myöhennetty ja uudet hankkeet lisätty talonrakennushankkeiden rakentamishjelman viimeisille vuosille. Nettobudjetoidun toimialan oma rahoituksen ja tulomudostuksen kannalta yhtälö on mahdoton.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on aiemminkin viestittänyt, että esitetyt myöhennetyt aikataulut aiheuttavat merkittäviä riskejä rakennetun omaisuuden käyttökelpoisuuden, turvallisuuden ja terveellisyyden, työturvallisuuden sekä palveluiden jatkuvuuden näkökulmasta erityisesti Rikhardinkadun kirjaston perusparannuksen, Pasilan kirjaston perusparannuksen ja Töölön kisahallin perusparannuksen osalta.

Harjun hankkeelle suunniteltu toteutusaikataulu aiheuttaa tiloille liian pitkän tyhjäkäynnin, koska niitä ei ole mahdollista hyödyntää vaihtoehtoisilla tavoilla työskentelyyn ja esittämiseen, johtuen kohteen huonosta teknisestä kunnosta. Harjun tilahankkeen hankesuunnittelu tulisi aloittaa välittömästi syksyllä käynnistyvän osallistamisprosessin jälkeisen tarvekuvauksen jälkeen.

Hakasalmen huvilan peruskorjauksen myöhentäminen neljällä vuodella on esimerkki monista vaikutuksista ja riippuvuuksista, joihin hankkeiden aikataulujen siirtäminen eteenpäin vaikuttaa.

Monessa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelussa toimipisteiden toiminnan suunnittelua tehdään pitkäjänteisesti ja aikataulut vaikuttavat esimerkiksi ulkopuolisten toimijoiden kanssa tehtäviin tuleviin näyttelysopimuksiin.

Käynnissä oleva Finlandia-talon peruskorjaus vaikuttaa tällä hetkellä Hakasalmen huvilan päivittäiseen toimintaan. Rakennusten aikaisemmin yhteisten kaukolämpö- ja viemärijärjestelmien erottaminen on alkanut ja se on suunniteltu viimeisteltäväksi Hakasalmen huvilan peruskorjauksessa. Myös tästä näkökulmasta peruskorjauksen aloitus suunnitellusti on tärkeää ja perusteltua. Jos peruskorjaushanke siirtyy, nyt jo tiedossa olevat kiireelliset, osittaiset korjaushankkeet on joka tapauksessa toteutettava asiakas- ja työturvallisuuden vuoksi. Tämän vuoksi peruskorjaushankkeen siirtäminen on kokonaistaloudellisesti kestävä tönä.

Osa myöhennyksistä ei tämänhetkisen tiedon perusteella aiheuta ylitsepääsemättömiä ongelmia.

Lautakunta kiinnittää erityistä huomiota hankkeiden myöhäistämiset ohjelmassa johtavat tilanteeseen, jotka johtavat siihen, ettei kaupungin omiin taide- ja kulttuuritiloihin investoida lainkaan yli kymmeneen vuoteen. Myös samaan aikaan toteutuvat Stoa, Malmitalon ja Kanneltalon kulttuurikeskusten perusparannushankkeet ovat palveluntuottamisen kannalta mahdottomat.

Lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala joutuu maksamaan kaupungin sisäistä vuokraa myös rakennuksista, jotka ovat huonokuntoisuuden takia käyttökiellossa ja näin ollen eivät tarjoa toimialan palveluja. Lautakunnan mielestä tällaisista rakennuksista ei pitäisi maksaa vuokraa ennen kuin ne kunnostetaan toimialan käyttöön.

Lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että Helsingissä on varsin paljon huonokuntoisia liikuntakenttien huoltorakennuksia. Lautakunnan mielestä talonrakennusohjelmaan tulisi sisällyttää ohjelma näiden huolto-

rakennusten uusimiseksi. Helsinki voisi kehittää oman tyyppimallinsa, jota olisi mahdollista käyttää eri kenttien laidoilla ja näin sarjatuotantona huoltorakennusten kustannukset ovat todennäköisesti matalammat.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli tilapalvelupäällikkö Matti Kuusela. Asian-tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Paavo Arhinmäki: Kappaleen 13 jälkeen lisätään lausuntoon kappale:

"Lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala joutuu maksamaan kaupungin sisäistä vuokraa myös rakennuksista, jotka ovat huonokuntoisuuden takia käyttökiellossa ja näin ollen eivät tarjoa toimialan palveluja. Lautakunnan mielestä tällaisista rakennuksista ei pitäisi maksaa vuokraa ennen kuin ne kunnostetaan toimialan käyttöön."

Kannattaja: Nina Suomalainen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Paavo Arhinmäki: Lisätään lausuntoon edellisen vastaehdotuksen jälkeiseksi kappaleeksi:

"Lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että Helsingissä on varsin paljon huonokuntoisia liikuntakenttien huoltorakennuksia. Lautakunnan mielestä talonrakennusohjelmaan tulisi sisällyttää ohjelma näiden huoltorakennusten uusimiseksi. Helsinki voisi kehittää oman tyyppimallinsa, jota olisi mahdollista käyttää eri kenttien laidoilla ja näin sarjatuotantona huoltorakennusten kustannukset ovat todennäköisesti matalammat."

Kannattaja: Hilikka Ahde

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen yksimielisesti

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Laura Aalto

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

Mikko Vatka, nuorisoasiainjohtaja, puhelin: 310 71252
mikko.vatka(a)hel.fi

Katri Vänttinen, kirjastopalvelujen johtaja, puhelin: 09 31023126

katri.vanttinen(a)hel.fi
Tarja Loikkanen, liikuntajohtaja, puhelin: 310 87720
tarja.loikkanen(a)hel.fi
Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 09 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi
Reetta Heiskanen, vs. kulttuurijohtaja, puhelin: 310 32216
reetta.heiskanen(a)hel.fi
Mia Kuokkanen, johtava arkkitehti, puhelin: 09 310 35824
mia.kuokkanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talonrakennushankkeiden rakentamishjelma vuosiksi 2023-2032
- 2 Vuokra- ja osakehankkeiden ehdotukset vuosille 2023-2032

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Ohjelmat toteutusaikatauluineen eivät vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelustrategioita, palvelutuotannon tarpeita ja peruspalvelun tuottamisen kannalta hankkeiden kiireellisyysjärjestystä.

Laadituista ohjelmista puuttuu kokonaan kaksi seuraavan kymmenen vuoden keskeistä hanketarvetta Stoaan laajennus ja Pasilan nuorisotila, jotka liittyvät kaupunginosien tulevaan kehitykseen ja siten pitäisi lisätä ohjelmiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemys on, että ohjelmaan lisätyn Soutustadionin perusparannushankkeen sijaan tulisi arvorakennukselle löytää uusi omistaja myyntiprosessin tai kiinteistöprosessin kautta. Rakennus ei kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelutuotannon kannalta ole tarpeellinen, eikä siihen liity pitkän tähtäimen palvelutilatarpeita.

Kruunuvuorenrannan merellinen tukikohta on merellisen strategian toteuttamishjelman lisäksi hankkeiden priorisoinnissa korkealle asetetun asuntotuotantotavoitteen toteuttamista edistävä hanke. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että nykyisten tukikohtien alueet on suunniteltu käytettäväksi asuntorakentamiseen ja tarvittavat väistötilat sekä vaadittavat väliaikaissijainnit tulevat kaupungille kalliiksi. Merellisen tukikohdan hanketta on aikaistettava, koska nykyisistä tukikohdista ei ole mahdollista luopua ennen uuden rakentamista.

Ohjelmien valmistelun yhteydessä useita kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tilahankkeiden toteutusaikatauluja on myöhennetty ja uudet hankkeet lisätty talonrakennushankkeiden rakentamishjelman viimei-

sille vuosille. Nettobudjetoidun toimialan oma rahoituksen ja tulomuo-
dostuksen kannalta yhtälö on mahdoton.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on aiemminkin viestittänyt, että esite-
tyt myöhennetyt aikataulut aiheuttavat merkittäviä riskejä rakennetun
omaisuuden käyttökelpoisuuden, turvallisuuden ja terveellisyyden, työ-
turvallisuuden sekä palveluiden jatkuvuuden näkökulmasta erityisesti
Rikhardinkadun kirjaston perusparannuksen, Pasilan kirjaston peruspa-
rannuksen ja Töölön kisahallin perusparannuksen osalta.

Harjun hankkeelle suunniteltu toteutusaikataulu aiheuttaa tiloille liian
pitkän tyhjäkäynnin, koska niitä ei ole mahdollista hyödyntää vaihtoeh-
toisilla tavoilla työskentelyyn ja esittämiseen, johtuen kohteen huonosta
teknisestä kunnosta. Harjun tilahankkeen hankesuunnittelu tulisi aloit-
taa välittömästi syksyllä käynnistyvän osallistamisprosessin jälkeisen
tarvekuvauksen jälkeen.

Hakasalmen huvilan peruskorjauksen myöhentäminen neljällä vuodella
on esimerkki monista vaikutuksista ja riippuvuuksista, joihin hankkeiden
aikataulujen siirtäminen eteenpäin vaikuttaa.

Monessa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelussa toimipisteiden
toiminnan suunnittelua tehdään pitkäjänteisesti ja aikataulut vaikuttavat
esimerkiksi ulkopuolisten toimijoiden kanssa tehtäviin tuleviin näyttely-
sopimuksiin.

Käynnissä oleva Finlandia-talon peruskorjaus vaikuttaa tällä hetkellä
Hakasalmen huvilan päivittäiseen toimintaan. Rakennusten aikaisem-
min yhteisten kaukolämpö- ja viemärijärjestelmien erottaminen on al-
kanut ja se on suunniteltu viimeisteltäväksi Hakasalmen huvilan perus-
korjauksessa. Myös tästä näkökulmasta peruskorjauksen aloitus suun-
nitellusti on tärkeää ja perusteltua. Jos peruskorjaushanke siirtyy, nyt jo
tiedossa olevat kiireelliset, osittaiset korjaushankkeet on joka tapauk-
sessa toteutettava asiakas- ja työturvallisuuden vuoksi. Tämän vuoksi
peruskorjaushankkeen siirtäminen on kokonaistaloudellisesti kestävä-
töntä.

Osa myöhennyksistä ei tämänhetkisen tiedon perusteella aiheuta ylit-
sepäsemättömiä ongelmia.

Lautakunta kiinnittää erityistä huomiota hankkeiden myöhäistämiset oh-
jelmassa johtavat tilanteeseen, jotka johtavat siihen, ettei kaupungin
omiin taide- ja kulttuuritiloihin investoida lainkaan yli kymmeneen vuo-
teen. Myös samaan aikaan toteutuvat Stoan, Malmitalon ja Kanneltalon
kulttuurikeskusten perusparannushankkeet ovat palveluntuottamisen
kannalta mahdottomat.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimiala on valmistellut osana talousarvioehdotuksen valmistelua ehdotukset talonrakennushankkeiden rakentamishelmasta vuosiksi 2023–2032 sekä vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uudis- ja peruskorjaushankkeet vuosiksi 2023–2032.

Talousarvioehdotuksen valmisteluprosessin mukaisesti toimialalautakunnilta ei pyydetä lausuntoa. Investointiohjelmien merkittävyys ja vaikuttavuus johdosta tila- ja palveluverkon pitkän aikavälin suunnitteluun ja talousarvioon kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta lausuu talonrakentamisen ohjelmista sekä liikuntapaikka ja ulkoilun alueiden rakentamishelmaluonnoksesta. Liikunta-alueiden lausunto käsitellään omana kohtanaan tulevaisuudessa kokouksissa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ymmärtää, että hankkeiden kustannustason nousu edellyttää rakentamishelmien ja hankkeiden ohjelmointien uudelleen tarkastelua ja aikataulujen sovittamista investointiraamiin. Taloudellinen tilanne on mahdollistanut usean kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelutuotannon jatkuvuuden ja kehittämisen kannalta tärkeän hankkeen lisäämisen kymmenen vuoden suunnitelmiin. Nämä hankkeet mahdollistavat kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelustrategioiden mukaisen palvelun tuottamisen ja kohteet ovat välttämättömät ylläpitämään palveluverkon pitkäaikaista runkoa.

Erittäin tiivistä valmisteluaikataulusta huolimatta lausunnon valmisteluun on osallistettu toimialan johtoa ja laajaa joukkoa talousarvion valmisteluun osallistuvia asiantuntijoita ja tilapalveluiden asiantuntijoita.

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Laura Aalto

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783

matti.kuusela(a)hel.fi

Mikko Vatka, nuorisoasiainjohtaja, puhelin: 310 71252

mikko.vatka(a)hel.fi

Katri Vanttinen, kirjastopalvelujen johtaja, puhelin: 09 31023126

katri.vanttinen(a)hel.fi

Tarja Loikkanen, liikuntajohtaja, puhelin: 310 87720

tarja.loikkanen(a)hel.fi

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 09 310 87751

kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi

Reetta Heiskanen, vs. kulttuurijohtaja, puhelin: 310 32216

reetta.heiskanen(a)hel.fi

Mia Kuokkanen, johtava arkkitehti, puhelin: 09 310 35824

mia.kuokkanen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite

Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 00510

Puhelin

+358 9 310 1060

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

06.09.2022

Asia/3

-
1	Talonrakennushankkeiden rakentamishjelma vuosiksi 2023-2032
2	Vuokra- ja osakehankeiden ehdotukset vuosille 2023–2032

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 23.08.2022 § 117